

اولین گزارش از *Thrips hawaiiensis* (Morgan, 1913) برای فون بال ریشکداران ایران

شهاب منظری^۱، نادر گل محمدزاده خیابان^۲

در طی تحقیقات روی فون بال ریشکداران ایران در آذر ماه ۱۳۷۷، تعدادی نمونه تریپس، از روی گل آذین موز در مناطق موزکاری کهیر و عورکی از توابع چابهار جمع‌آوری شد و پس از بررسی، به نام *Thrips hawaiiensis* (Morgan, 1913) (Thysanoptera, Thripidae) شناسایی گردید.

این گونه پراکندگی وسیعی داشته و عمدتاً در سراسر ناحیه اورینتال و اطراف اقیانوس کبیر از ژاپن و هاوایی تا زلاندنو و جزایر تواموتو و همچنین در ایالت‌های جنوبی و شرقی ایالات متحده آمریکا انتشار دارد. این اولین گزارش از وجود گونه‌ی فوق‌الذکر در ایران می‌باشد. *T. hawaiiensis* گونه‌ای است چندخوار و خسارت جدی به محصولات از قبیل قهوه، انبه، مرکبات، سیب، گلابی و موز وارد می‌کند. بعلاوه گیاهان زینتی نظیر گل سرخ و گل ساعتی نیز از آن خسارت می‌بینند.

ماده‌ها به رنگ قهوه‌ای روشن یا تیره، سر و قفس سینه گاهی روشن تر و به رنگ زرد یا نارنجی مایل به قهوه‌ای، ترژیتهای شکم به رنگ قهوه‌ای، موهای میانی پس‌گرده‌ای (median metanotal setae) در حاشیه‌ی جلویی پس‌گرده قرار گرفته‌اند. طول موی خارجی زاویه‌ی عقبی پیش‌گرده (pronotal outer posteroangular setae) حدود ۷۰ میکرون؛ طول موی داخلی زاویه‌ی عقبی پیش‌گرده (pronotal inner posteroangular setae) حدود ۷۵ میکرون؛ تعداد موهای دیسکال (discal setae) روی استرنیت بند هفتم شکم، ۱۴ تا ۱۷ عدد و طول میانی پیش‌گرده حدود ۱۴۲ میکرون می‌باشد.

۱- موسسه‌ی تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، صندوق

پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۵۵

۲- مرکز تحقیقات کشاورزی ایران شهر

Scientific Note

Thrips hawaiiensis (Morgan, 1913), a new species for the thrips fauna of Iran

SH. MANZARI¹, N. GOLMOHAMMADZADEH-KHIABAN²

In the course of investigating Iranian Thrips fauna a number of thrips collected on banana plantations in Kahir and Uraky [Chabahar: Sistan-Baluchestan province] were identified as *Thrips hawaiiensis* (Morgan, 1913) (Thysanoptera, Thripidae).

The species is widespread and common throughout the Oriental Region and around the Pacific from Japan and Hawaii to New Zealand and the Tuamotu Islands. It also occurs in several southern and eastern USA states. This is the first record of the species from Iran.

T. hawaiiensis damages seriously crops such as coffee, mangoes, citrus, apples, pears, and bananas. It seems that the species has a beneficial role in pollinating oil palms, as well.

Females are pale or dark brown, head and thorax sometimes paler, yellow or orange-brown, tergites always unicolourous, completely brown: median metanotal setae situated at anterior margin. Lengths of pronotal outer and inner posteroangular setae are about 70 and 75 μ respectively. There are 14-16 discal setae in sternite VII whereas mean length of pronotum is about 142 μ .

1- Plant Pests & Diseases Research Institute, Insect Taxonomy Research Dept. P. O. Box 1454, Tehran 19395, Iran.

2- Agricultural Research Center, Iranshahr, Sistan-Baluchestan, Iran.